

[Finansministeren.]

lem Hr. Dahlgaard stillede Ændringsforslag maa jeg fremhæve, at det er af overordentlig indgribende principiel Betydning. Det, som er foreslaaet af Finansministeriet og tiltraadt af hele Udvalget, er en stærkt begrænset Foranstaltning, der kun drejer sig om ved Ejerskifte at undgaa Tvangsauktion; men den af det ærede Medlem Hr. Dahlgaard foreslaaede Ordning vil føre os ud i en vidtløftig Akkordordning og have meget betydelige Konsekvenser.

Der er ikke Tvivl om, at hvis et saadant Ændringsforslag vedtages, vil det medføre, at Husmændene i meget stort Omfang vil begære en Akkordordning for at benytte den til ogsaa at faa de øvrige Kreditorers Fordringer nedskrevet. Og jeg tvivler ikke om, at hvis man legaliserede dette for Statshusmændenes Vedkommende, vilde man vanskeligt kunne staa imod, naar en lignende Ordning blev krævet fra de andre Husmænds Side. Og dette maatte igen som yderligere Konsekvens medføre Foranstaltninger for andre Debitorer end Husmænd.

Af de Grunde, jeg her har anført, maa jeg mene, at den af det ærede Medlem Hr. Dahlgaard foreslaaede Ordning er af en saa vidtrækkende Betydning og vil medføre saastore Konsekvenser, at den ikke bør indføres ved en Ændring paa Finansloven, men hvis den skulde indføres, hvad jeg altsaa vilde anse for uheldigt, maatte det gøres ved særlig Lov.

Ordføreren (Pinholt): Jeg tror, den højtærede Finansminister har Ret i de Betragtninger, han gjorde gældende, om den Tilføjelse til Tekstanmærkningen, det ærede Medlem Hr. Dahlgaard ønsker. Jeg har talt med Husmandskommissionsformænd af forskellig Partifarve, og de har bestemt fraraadet denne Tilføjelse, fordi de mener, det hos mange vilde vække Forhaabninger, som det vilde være umuligt at efterkomme, og ogsaa fordi det mange Steder vilde vise sig at skabe overmaade megen Uro i Statshusmandskolonier, hvor en enkelt eller et Par enkelte kunde faa deres Gæld nedskrevet, uden at der faktisk skete et Salg. Jeg vil derfor fraraade, at man giver Tekstanmærkningen denne Tilføjelse, fordi der vistnok deraf kun vil komme Vanskeligheder; den vil sikkert vække Forhaabninger, som ikke paa nogen som helst Maade vil kunne opfyldes.

Hvad angaar Hypotekbanken, synes jeg, det var saa rigtigt, hvad den højtærede Finansminister gjorde opmærksom paa, at

1 000 Kr. i 1929 i Forhold til 500 Kr. i 1906 ikke betyder nogen reel Forhøjelse.

Hauge: Jeg skal gøre nogle Bemærkninger til Tekstanmærkningerne, hvorom der under Nr. 419 og 430 er stillet Forslag af den højtærede Finansminister, og hvortil der er stillet Underændringsforslag af det ærede Medlem Hr. Dahlgaard.

Disse to Tekstanmærkninger er hver for sig delt i et a- og b-Afsnit, og de gaar ud paa at udvide de Tekstanmærkninger, der allerede er gældende og ogsaa findes paa Finanslovsforslaget for 1929—30. Disse Tekstanmærkninger er nu Rettesnor for Administrationen i saadanne Tilfælde, hvor Statens Pantesikkerhed er i Fare; og hvor Staten i Virkeligheden ikke har haft anden Udvej for at faa sit Tilgodehavende eller Dele deraf end at faa Pantet realiseret.

Hidtil har Staten været henvist til at gaa Tvangsauktionens Vej, men denne Vej er i mange Tilfælde baade bekostelig og besværlig, og derfor foreslaar den højtærede Finansminister nu en Ændring i de hidtil gældende Regler, for saa vidt Pantet er et Statshusmandsbrug. Afsnit a. i Ministerens Tekstanmærkning gaar ud paa, at for Fremtiden kan Ministeren nøjes med en Erklæring fra vedkommende Husmandskommission om Pantets Salgsværdi, saaledes at denne Erklæring træder i Stedet for den Erklæring om Pantets Værdi, der skulde udstedes enten af Øvrigheden eller af to af Øvrigheden godkendte Personer. b-Afsnittet er saalydende:

„For saa vidt det paa fyldestgørende Maade er oplyst for Finansministeriet, at der ikke ved Tvangsrealisationen af et Pant kan ventes opnaaet Dækning for Statskassens Fordring, skal Finansministeren være bemyndiget til i paakommende Tilfælde, naar de foreliggende Omstændigheder i øvrigt maatte tale derfor, mod regnskabsmæssig Forklaring at træffe en Ordning om Gældsforholdets Afgørelse uden Tvangsauktion.“

Den højtærede Finansminister har i tvende Skrivelser til Finansudvalget redegjort for de Motiver, der danner Grundlaget for Tekstanmærkningerne; jeg henviser til Bilagene Nr. 299 og Nr. 300, navnlig Nr. 300. Det anføres i Ministerens Redegørelse, at Tvangsauktionen som Regel fører til det Resultat, at Staten maa overtage Statshusmandsbruget som ufyldstgjort Panthaver, og derefter maa det Statshusmandsbrug, som Staten saaledes har over-